

KALVÍN

2

AKO NÁJŠŤ
SPOLOČNÚ REČ?

3

SVĀTODUŠNÉ
SLOVO

5

STRETNUTIE
SPEVOKOLOV

6

KTO BOL
APOŠŤOL PAVOL?

7

MISIJNO-
DIAKONICKÉ
STRETNUTIE
V NAŠOM ZBORE

8

REFORMOVANÁ
KREŠŤ. CIRKEV
NA SLOVENSKU -
I. ČASŤ

9

MLÁDEŽNÍCKE
BOHOSLUŽBY

10

MISIJNO-DIAKON.
STRETNUTIE
NA KVETNÚ
NEDEĽU

AKO NÁJSŤ SPOLOČNÚ REČ?

Ján Šoltés

NA CELEJ ZEMI BOLA JEDNOTNÁ REČ A JEDNOTNÉ SLOVÁ.

POTOM POVEDALI: „POĎME, VYBUDUJME SI MESTO A VEŽU, KTORÁ SVOJÍM VRCHOLOM BUDE SIAHAŤ DO NEBA! TAK SA PRESLÁVIME A NEROZPTÝLIME SA PO CELEJ ZEMI.“

PRETO DOSTALO MENO BÁBEL, LEBO TAM ZMIATOL HOSPODIN REČ CELEJ ZEME. HOSPODIN ICH ODTIAĽ ROZPTÝLIL PO CELEJ ZEMI.

(1M 11:1,4,9)

V JERUZALEME SA PRÁVE ZDRŽIAVALI ŽIDIA, ZBOŽNÍ ĽUDIA ZO VŠETKÝCH NÁRODOV POD NEBOM.

KEĎ ZAZNEL TEN ZVUK, ZBEHOL SA VEĽKÝ DAV. BOLI ZMÄTENÍ, LEBO KAŽDÝ ICH POČUL HOVORIŤ SVOJOU VLASTNOU REČOU.

ŽIDIA AJ PROZELYTI, KRÉŤANIA AJ ARABI, MY VŠETCI ICH POČUJEME ROZPRÁVAŤ O VEĽKÝCH BOŽÍCH VECIACH SVOJÍM JAZYKOM.

(SK 1:5-6,11)

Milí čitatelia, jazyk je na jednej strane niečo, čo nás spája, môžeme sa ním porozumieť, dohodnúť. Na druhej strane, ak niekto náš jazyk neovláda, je automaticky vylúčený z rozhovoru, zo spoločenstva. Ľudia hovoriaci iným jazykom, inej národnosti sú považovaní za cudzích, máme sa pred nimi viac na pozore. A tak vznikajú často i rôzne konflikty. V minulosti napríklad medzi Slovákmi a Maďarmi, medzi Čechmi a Nemcami, Angličanmi a Francúzmi... Žiaľ, i dnes mnohým automaticky vadí národnosť druhého človeka a zmienka o Ukrajincoch v nich podnecuje agresivitu.

Ako nájsť spoločnú reč? To možno nie je tou najlepšou otázkou. Veď Biblia nám rozpráva príbeh o ľuďoch spoločnej reči, ktorí spolu usilovne budovali veľdielo - Babylonskú vežu. Svornosť, jednota, spolupráca - to sú ušľachtilé veci, o ktoré i dnes často usilujeme. Pochybným však je motív, cieľ, na ktorý sa sústredíme. Motívom ľudí v biblickom príbehu bolo stať sa bohom, prebojovať, prebudovať sa k Bohu a zosadiť ho z trónu nad ľuďmi, svetom, spoločnosťou. Uchmatnúť si pre seba moc, majetok.

Avšak tam, kde chce vládnuť človek sám, nevyhnutne nastane zmätok, neporozumenie. Dochádza k tomu, že každý chce uchmatnúť niečo len pre seba, ľudia si prestávajú rozumieť, rozhádajú sa medzi sebou, rozprchnú sa.

Na Letnice sa však stane pravý opak. Ľudia rôznych jazykov, národností, rozprchnutí vo svete, sa stretávajú v Jeruzaleme k oslave Hospodina a zrazu zázračne

rozumejú tomu, čo učenici hovoria. Jazykom, spoločnou rečou, ktorá k nim zaznieva je vanutie Ducha Svätého. Zaznieva im zvesť o tom, že narozdiel od ľudí v príbehu o babylonskej veži, sa im ponúka podiel na kráľovstve a večný príbytok v nebesiach. Hospodin, ku ktorému sa bezúspešne snažili prebojovať a prebudovať, sa v Ježišovi Kristovi sklonil k nim.

Tam, kde je motívom a cieľom ľudí chvála a oslava Hospodina, tam neexistujú prekážky v podobe rozdielnych národností a jazykov.

Vďaka Duchu Svätému zaznieva každému vtedy i nám dnes jasná a zrozumiteľná zvesť, evanjelium o tom, že Hospodin sa vo svojom Synovi Ježišovi sklonil k nám nehodným a hriešnym ľuďom, aby sme mohli my mať nádej na večný život s Ním.

SVÄTODUŠNÉ SLOVO

Jaroslav Géci

PÁN JEŽIŠ HOVORÍ: ON (DUCH SVÄTÝ) MŇA OSLÁVI, LEBO Z MÔJHO VEZME A BUDE ZVESTOVAŤ VÁM.
(JN 16,14)

Drahé sestry a bratia v našom Pánovi Ježišovi! Pred nedávnom som počúval v rádiu reportáž o šepkárovi v divadle. Jeho práca sa deje na veľkých pódiových, ale môžete sa s ním stretnúť aj v dedinskom divadelnom súbore. Aj keď mnohí o tomto remesle niečo vieme - napr. že vedie herca a zároveň ho nesmie pomýliť - predsa túto prácu zahaluje určitý obláčik tajomstva. Tento človek je tak blízko dosiek, ktoré znamenajú svet a predsa o ňom takmer nikto nevie, nikto ho nevidí, (môže sa pokojne prejsť po ulici a nikto sa za ním neotočí).

Táto téma mi pripomenula Ducha Svätého. Aj On nám niečo „našepkáva“. Vedie nás, aby sme sa nepomýlili. Úspešne predviedli a dokonali našu rolu. Je vo veľkých cirkvách i v malých spoločenstvách (dokonca i tam, kde sú 2-3 v Ježišovom mene) a i tam s tebou, keď vojdeš kvôli stíšeni a modlitbe do svojej komôrky. Je tak blízko diania, ale nezakladá si na tom, aby bol viditeľný. Jeho cieľom je totiž ukázať na Pána Ježiša a osláviť Ho. Duch Svätý je tajomný Boh, čo zvyrazňuje to, že je ako vietor, ktorý nikto nevie uchopiť, nevieme predvídať odkiaľ ide a kam veje.

Svätodušné sviatky nám pripomínajú zoslanie Ducha Svätého. Zároveň je to čas vzniku prvého kresťanského spoločenstva, cirkvi Pána Ježiša. Bez Ducha Svätého nie je cirkev, nie som kresťanom. Boh zaslúbil, že vyleje svojho Ducha na človeka. (Joel 3) Ježiš priniesol novú zmluvu, ktorej podstatou je na základe Jeho smrti a vzkriesenia, prebývanie Ducha Svätého vo veriacich. Lebo Ježiš Kristus v mojom živote je vždy Duch Svätý vo mne. A tak

tento Duch dáva nový život, lebo On je Boh a ako taký je zdrojom života. Iba On pôsobí, že už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus. (Gal 2,20)

Duch Svätý ale nie je ohraničený len na kresťanstvo. Môžeme povedať, že všetko, čo Boh na celom svete robí, robí skrze Ducha Svätého. I udržiava celý svet - od Neho závisí každý môj dych. Lebo Ním žijeme, hýbeme sa a sme. I Ježiš svoje dielo na kríži urobil skrze Ducha Svätého. Čítame v Žid 9,14: „*Kristus sa mocou večného Ducha obetoval Bohu v bezvadnú obeť.*“ Všetko vlastne, čo Pán Ježiš robil, bolo z moci Ducha Svätého a závislosti na ňom. V tomto nám je príkladom, ako človek, ktorý žil v úplnej poslušnosti vedeniu Ducha Svätého.

Pre nás a náš kresťanský život je však práca Ducha Svätého to najdôležitejšie a najcennejšie, čo môžeme mať. Pretože nám prináša to najcennejšie, čo môže byť - Pána Ježiša. Začína sa to tým, že ma usvedčuje z mojich hriechov, dá mi poznať núdzu, v ktorej sa ako hynúci hriešnik nachádzam. „Našepkáva“ mi o tom, a to je prvá práca Ducha v nás, že aký je veľký môj hriech a moja bieda. Potrebujem to poznať, a teoreticky by som to aj vedel (konfirmácie). Ale jedine s Duchom Svätým a skrze Neho to dokážem aj prežiť a pochopiť, že musím z toho von, že potrebujem zachrániť. (Keď príde Duch, poučí svet o hriechu. J 16,8) Človek sám nepripustí, že je duchovný žobrák. Potrebujem k tomu Ducha Svätého. Inak aj diabol mi veľmi rád vyhodí na oči, ako veľmi som zhrešili, nedáva však nádej a jeho žaloba prináša iba trýznenie a bezvýchodiskosť.

Ak mi Duch ukáže moju biedu a s Ním pochopím, že potrebujem z toho zachrániť, ukáže mi aj cestu von, ukáže na Krista. Druhé je, ako sa mi dostalo vykúpenia zo všetkých mojich hriechov. Duch berie Kristovo dielo a zvestuje (šepká) mi ho do srdca. Stavia mi ukrižovaného Krista pred oči. Nie sú to iba výroky, že viem zacitovať Písmo, ale skrze Ducha sa viem stotožniť s tým, čo Ježiš pre mňa vykonal. O Pánovi Ježišovi bude rozumieť iba ten, kto je vedený Duchom. A tak prijmem a prežijem spasenie. Privlastnil som si Kristovo dielo, lebo som pochopil, že je pre mňa a ja Ho potrebujem. A to všetko je dielo Ducha Svätého pri mne.

Nakoniec to tretie vďačnosť a láska. Duch Svätý vo mne formuje Krista, učí žiť z vďačnosti a v poslušnosti, z lásky. To je vedenie (našepkávanie) Duchom. Tak prinášam skrze Ducha Svätého ovocie a svojím životom oslavujem Pána Ježiša. Som úplne slobodný a zároveň úplne odovzdaný, stále viac Jemu podobný. V svojom duchu prežívam jeho myslenie, jeho pohľad na veci, jeho túžby.

Takže aj toto robí Duch Svätý. Bez neho nedôjdem nikdy spásy. Nikto nepovie: Pán Ježiš, ak len nie v Duchu Svätom. (1Kor 12,3) Ale my rozprávame a uctieваме nie natoľko Ducha ako Ježiša. Lebo naša chvála, oslava sa

dostáva v cirkvi a živote kresťana Kristovi. A z toho sa Duch Svätý raduje, lebo On z Kristovho vzal a Jeho oslávi. Duch oslavuje Krista cez vďačnosť spasených, ktorých práve Duch ku spásu, na základe Kristovho diela dovedol. Veď kto iný by mal tu na zemi chváliť Pána Ježiša ak nie tí, ktorých si On pre seba vykúpil?

Záverom: Duch Svätý je tu kvôli Ježišovi. Nie kvôli nám, ani cirkvi, ani kvôli sebe, ale pre Krista. Je tu na to, aby nám ukázal na Krista a formoval v nás Krista. Ak niečo prežívame akoby z Ducha Svätého a nevytvára to v nás hlbší, lepší a vernejší vzťah k Pánovi Ježišovi, tak o tom radšej pochybujme. Lebo pravdepodobne to nie je z Ducha. On, Boh, Duch Svätý nás totiž vždy vedie k Ježišovi a Ježiša oslávi (aj tým ako nás mení z hriešnikov na spasené Božie deti). Sláva Ti, Pane Ježišu Kriste za to všetko. Amen

Modlitba

Ďakujeme Pane Ježišu za dar Ducha Svätého. Jeho pomocou Ťa ako vykúpené deti Božie chválime a milujeme. Sme vďační, že nás On vedie k Tebe, lebo Ty si zdroj našej spásy. Amen

autor fotografií: Blažej Knežo

STRETNUTIE SPEVOKOLOV

Juraj Gajdošoci

**PLESAJ HOSPODINOVI, CELÁ ZEM! JASAJTE, TEŠTE SA, SPIEVAJTE, SPIEVAJTE HOSPODINOVI PRI CITARE, PRI CITARE NECH ZAZNIE SPEV!
(Ž 98,4-5)**

Očakávané stretnutie zborových spevokolov sa uskutočnilo v nedeľu 23.4.2023 popoludní v reformovanom kresťanskom kostole v Michalovciach. Stretnutie preukázalo veľkú túžbu bratov a sestier nadšene spievať na Božiu slávu. Nábožný spev vždy patril k prirodzenému prejavu kresťanskej viery. Sprítomňuje sa ním Božia sláva, ktorá z neba prebýva medzi nami.

Stretnutie bolo zahájené privítaním a spoločnou modlitbou, programom nás tematicky sprevádzala členka michalovského zboru Viera Šoltéssová. Spevy boli doplnené jej vhodne vybraným a predneseným slovom.

Podujatie svojim vystúpením otvoril domáci michalovský spevokol Soli Deo glória, ktorý viedla dirigentka Veronika Savková. Nasledovalo vystúpenie Anastasie Solyarik a Pavla Kačkoša, farára v Trhovišti. Spievali dve vynikajúce autorské piesne. Zborový spevokol z Lastomíra viedla farárka v Lastomíre, Mária Meňkyová. Miešaný spevácky zbor z Bežoviec Pro gaudium,

dirigovala Veronika Savková. Spevokol reformovaného zboru v Trhovišti viedol zmienený Pavol Kačkoš. Reformovaných z Palína dirigoval zborový kantor Marek Janovčík. Hostujúci spevokol z reformovaného zboru Vajkovce, zaujal precíznym a precíteným spevom všetkých prítomných. Spievajúcich viedol ich zborový kantor Ján Janovčík. Na záver vystúpila hudobná kresťanská skupina Joel, ktorá je dobre známa širokej kresťanskej verejnosti. Ich hudobný prejav viery je vždy povzbudením pre našu vieru, nádej a lásku.

Záverečnú modlitbu predniesla seniorka michalovského reformovaného seniorátu Erika Dékányová. Po poďakovaní Bohu a účinkujúcim udelila prítomným Božie požehnanie. Nasledoval spoločný čas pri občerstvení, kde sa viedli rozhovory a odovzdávali sa skúsenosti nielen zo spevu, ale aj zo života jednotlivých kresťanských zborov. Príležitosť predviesť svoj spev nám dal náš všemohúci Boh a Jemu najviac ďakujeme.

KTO BOL APOŠTOL PAVOL?

Ľubica Halášová

KEĎ ICH VYVIEDOL VON, POVEDAL: „PÁNI, ČO MÁM ROBIŤ, ABY SOM BOL SPASENÝ?“

A ONI MU ODPOVEDALI: „VER V PÁNA JEŽIŠA A BUDEŠ SPASENÝ TY AJ TVOJ DOM.“

(SK 16,30-31)

Bol kresťanský apoštol, ktorý šíril Ježišovo učenie. Bol veľmi vplyvný mysliteľ a mnohí ho považujú za niekoho, kto zmenil svet. Život a učenie Pavla je kľúčové pre spoločnosť. Považujú ho za zakladateľa kresťanstva. Jeho slová sú voditeľmi pre mnohých kresťanov aj dnes.

Apoštol Pavol napísal: „O nič nebudte ustarostení“.

Ustaviteľne sa radujte v Pánovi, opakujem radujte sa v Pánovi! Ale vo všetkom: modlitbou, prosbou, vďakou. Predkladajte svoje žiadosti Bohu.

Boží pokoj nech ochráni Vaše mysle aj srdcia.

Oslavujte: Radujte sa v Pánovi.

Proste o pomoc: predneste svoje žiadosti.

Ďakujte: nechajte svoje starosti na neho.

A pritom rozjímajte: Myslite na pekné a dobré veci.

Teda Boh Vás stvoril pre niečo viac ako prežiť svoj život v strachu a obavách. Pretože nič nám neskríži cestu bez jeho dovolenia. Si v bezpečí a môžeš si vydýchnuť. V liste Filipanom nenachádzame ani zmienku o strachu, či sťažnostiach u Pavla. Ani jednu jedinú! Vždy vzdáva Bohu vďaku a chválu.

A tak radovať sa v Pánovi znamená: rozhodnúť sa veriť, že existuje Boh, že má veci pod kontrolou a že je dobrý. My nemôžeme mať všetko pod kontrolou. Tá úloha nepatrí nám, ale Bohu. Chráni nás Božia moc. A preto osmeľte sa veriť, že sa stanú dobré veci. Mysleť nemôže byť plná strachu, obáv a súčasne plná Boha. V dokonalom pokoji je ten, kto v Boha dúfa a kto sa v neho aj nádeja.

Pavol odovzdal svoju vinu Ježišovi. Moja spása nie je výsledkom môjho úsilia, ale diela, ktoré Kristus vykonal na kríži. Apoštol Pavol nás vyzýva, aby sme sa radovali v Pánovi. Nielen v deň výplaty, odmeny či úspechov, ale vždy. Pretože Boh nie je vzdialený. V ňom žijeme, hýbeme sa a sme. Keď som žil v neustálych obavách, Boh mi dodal odvahu, keď som sa modlil, On mi pomáhal, On ma všetko vo svojich rukách.

Čakajú nás ťažké časy, ale zvládneme to. Životu nikdy nečelíte bez pomoci. Pán je blízko.

Neboj sa, ja som s tebou. Nebojím sa, čo mi môže urobiť človek? Pán je blízko, nebudte ustarostení.

Keď máte problém, spočítajte všetky situácie, v ktorých Vám Ježiš pomohol čeliť nemožnému. Na neho zložte všetky svoje starosti. On sa o Vás postará. Povedal si, že ma prevedieš cez vody tak, že ma nepotopia. Nahraďte teda obavy prosbami.

Môže nám sklamanie vziať radosť? Nie. Pretože aj keď naše plány zlyhali, aj keď všetko zlyhá, Boží plán nikdy nezlyhá.

Rozchod? Pavlova odpoveď znie: „Boží pokoj ktorý prevyšuje každý ľudský rozum ochráni Vaše srdce a Vašu myseľ v Kristovi Ježišovi.“ Radovať sa, modliť sa a ďakovať – Boh nám za to udelí pokoj. Daj pozor na svoju myseľ, lebo z nej prýšťa žriedla života. Žiadny osud nie je navždy spečatený.

Oznámi Vám lekár zlú správu? Jediné čo môžete urobiť je modliť sa a dôverovať. Do ordinácie vstúpite vzpružený vierou. Strážte svoje myšlienky a dôverujte Otcovi. Kristus je našim domovom, miestom, kde sa cítime bezpečne. V jeho prítomnosti sa cítime príjemne a dokážeme byť sami sebou. Našou úlohou nie je detailne poznať svoju budúcnosť, našou úlohou je držať sa ruku toho, ktorý nás nikdy neopustí.

Keď ochorieme: Pristúpme teda s dôverou k trónu milosti, aby sme dosiahli milosť a pomoc v pravý čas. Ak sa Boh stará o kvety, vtáky, nepostará sa tiež o nás? On je dobrý.

Čítajte Bibliu. Ak ostanete v mojom slove, poznáte pravdu a pravda Vás vyslobodí. Vyslobodí: zo strachu, obáv, úzkostí, svoje obavy zverte Nebeskému Otcovi! Radujte sa v Pánovi! Oslavujte! Boh je dobrý. Odvráťte svoju pozornosť od problémov a chváľte Boha. Čím viac budete hľadiť na Boha, tým skôr sa Váš problém vyrieši. Pomoc mi príde od Pána, ktorý stvoril nebo i zem. Keď budeme hľadiť do Kristovej tváre, dokážete nemožné. Pán má vládu nad každou situáciou, ktorej čelíte. Strach nech Vás pohne k modlitbe. Keď prosíme, On počúva. Keď zaklope strach, odpovedzte: Ježiš môžeš otvoriť Ty?

Nechajte svoje starosti na Boha. Viem, komu som uveril a On má moc ma zachovať. Kým čakáš, že Boh ti pomôže, ďakuj. Mysli na dobré veci. A tak: Menej sa starajte, viac dôverujte, menej sa báť a viac veriť.

A na záver malé citovanie z Biblie: „Chytili Pavla a Sila a vliekli ich na námestie pred mestský súd i predviedli ich pred sudcov hovoriac: Títo ľudia búria naše mesto, sú Židia a hlásia obyčaje, ktoré my rímania nesmieme prijať, ani zachovávať. Súčasne aj zástup povstal proti nim a sudcovia strhli z nich rúcho a rozkázali ich spalicovať. Keď ich spalicovali, uvrhli ich do väzenia a žalárnikovi prikázali, aby ich bedlive strážil. Keď dostal taký prikaz, uvrhol ich do vnútorného väzenia a nohy im tuho zovrel do klady. Okolo polnoci modlil sa Pavol a Silas, spievali Bohu chvály a väzni ich počúvali. Odrazu nastalo veľké zemetrasenie, takže sa otriasli základy žalára všetky dvere sa razom otvorili a všetkým uvoľnili sa okovy. Keď sa

žalárnik prebudil a videl dvere väzenia otvorené, tasil meč a chcel si vziať život. Domnievajúc sa totiž že väzni utiekli. Ale Pavol zvolal silným hlasom a povedal: Neublížuj si! Ved' sme všetci tu. I pýtal si svetlo, vbehol trasúc sa a padol pred Pavla hovoriac: Páni, čo mám činiť aby som bol spasený? Odpovedali mu: Ver v Pána Ježiša a budeš spasený ty aj tvoj dom!”

Modlitba

Drahý Ježišu, ďakujem Ti za dary, ktoré mi dávaš, že mi pomáhaš v mojom živote a vždy, keď na Teba myslím, cítim radosť v srdci. Prosím Ťa aj naďalej o radosť v našich životoch, kvalitný a láskou naplnený vzťah s rodičmi, príbuznými, svojou rodinou, prosím Ťa, aby sme sa vo všedných aj v dňoch sviatočných obracali vždy na teba, ako na toho, ktorý nám môže pomôcť, môže nás zachrániť, ale aj utešiť. Prosíme o tvoju ochranu pre nás. Amen

MISIJNO - DIAKONICKÉ STRETNUTIE V NAŠOM KREŠŤANSKOM ZBORE

Juraj Gajdošoci

Tradičné stretnutie sa uskutočnilo na Kvetnú nedeľu 2.4.2023 popoludní. V zborovej sieni sa zišli veriaci, aby sa potešili Božím Slovom a sviatosťou Večere Pánovej. Pre mnohých je to jedinečná príležitosť stretnúť rovesníkov a spoločníkov na ceste viery.

Stretnutie starostlivo pripravili sestry presbyterky, ktoré si na všetkom dali záležať. Privítanie predniesla sestra Anna Tomašulová, ktorá viedla program stretnutia. Z Písma čítala sestra Jozefína Štefančíková, podnetnú úvahu pripravila a predniesla sestra Marta Sotáková. Svedectvo svojej viery povedal brat Dušan Kavka, nedávno absolvoval biblickú školu našej cirkvi. Kázal miestny duchovný, po kázni nasledovalo vysluhovanie Večere Pánovej. Kantoroval nám brat Blažej Knežo.

V závere stretnutia bolo posedenie pri káve, čaji a zákusoch. Prítomní bratia a sestry mohli spolu hovoriť o svojich radoostiach i starostiach. Stretnutie nás utvrdilo v tom, že Pán Ježiš sa za nás obetoval a nám prislúcha Ho chváliť a oslavovať. Ďakujeme Bohu a všetkým spolupracovníkom za spoločné chvíle pri Pánových nohách.

REFORMOVANÁ KREŠŤANSKÁ CIRKEV NA SLOVENSKU - I. ČASŤ

Michal Hromaník

Pred rokom 1918 bola Reformovaná cirkev na Slovensku a Podkarpatskej Rusi súčasťou Reformovanej cirkvi v Uhorsku v rámci Rakúsko – Uhorskej monarchie. Na šírenie reformácie na Slovensku už od roku 1521 pripravovalo pôdu husitské reformačné hnutie v Čechách v 15. storočí. Rozhodujúcim spôsobom sa však reformácia na Slovensku začína ako bezprostredný dôsledok luterskej reformácie v Nemecku. Avšak už roku 1529 sa tu uplatňuje ako v celom Uhorsku švajčiarsky reformačný smer Zwingliho. Významnú úlohu však v tomto prúde zohral druhý švajčiarsky reformačný smer Kalvín, Beza, Bullinger, ktorý sa presadzoval zvlášť od roku 1550. Na Východnom Slovensku vznikajú v roku 1564 štyri reformované senioráty: Abovský, Boršodský, Užský a Zemplínsky, v ktorých žili spoločne Slováci a Maďari. Zástupcovia týchto seniorátov spolu s delegátmi ďalších 13 reformovaných seniorátov z celého Uhorska dňa 24.2.1567 na synode v Debrecíne prijali Druhé helvetské vyznanie, ako symbolickú knihu všeobecnej Reformovanej cirkvi. Uvedené štyri senioráty, v ktorých boli slovenskí kalvíni, vznikli pod vedením svojich seniorov bez dištriktuálnej organizácie a biskupského vedenia a spravovali sa podľa Hornouhorských článkov: „Články, podľa ktorých sa spravuje cirkev v Hornom Uhorsku“, na Slovensku, ktoré po latinsky boli vydané v roku 1595 vo Vizolyi a pre tlač ich upravil Andrej Medneský, konsenior a prvý farár Slovenského reformovaného zboru vo Vranove nad Topľou. V druhej polovici 16. storočia sa Kalvínova reformácia rozšírila aj v Gemeri, kde reformované cirkevné zbory v roku 1592 vytvorili Boršodsko – gemerskomalohonstský seniorát. Na západnom Slovensku po synode v Galante 1592, na ktorej prijali Druhé helvetské vyznanie, vznikol Horný podunajský reformovaný dištrikt pod vedením biskupa a vznikol aj Tekovský seniorát.

Víťazný pochod reformácie všetkými európskymi štátmi sa usiloval európsky katolicizmus zastaviť už v šesťdesiatych rokoch 16. storočia. Na potlačenie reformácie dal podnet Tridentský koncil rímskej cirkvi v rokoch 1545 – 1563. Zástavníkom protireformácie a jej snáh sa stal Jezuitský rehoľný rád aj na Slovensku

pod vedením ostrihomských arcibiskupov Mikuláša Oláha 1491 – 1568, Petra Pázmánya 1570 – 1637 a Juraj Szelepcsényiho Pohronca 1595 – 1685. Ich protireformačné ťaženie vyvrcholilo zriadením mimoriadneho súdu iudicum delegatum v Bratislave v rokoch 1671 – 1673 a odsúdením 61 duchovných na galeje v Neapole, ktorých po ťažkom utrpení vyslobodili zásluhou holandského admirála M. Ruytera v r. 1676 a potom v krvavých Prešovských jatkách r. 1687, kedy veľmi brutálnym spôsobom generál Carafa dal zavraždiť 24 reformovaných a luteránov. Vládnutie sedmohradských kniežat na Slovensku Š. Bocskaya (1557 – 1606), G. Bethlena (1580 – 1629), J. Rákocziho II. (zomrel 1735) znamenalo veľkú pomoc pre Reformovanú cirkev. V období bezkrvnej protireformácie za panovania Karola III. 1711 – 1740 a Márie Terézie 1740 – 1780 bolo násilím odobraných ďalších mnoho reformovaných kostolov. Na posilnenie rímskokatolíckej cirkvi dala M. Terézia zriadiť na Slovensku v r. 1776 tri biskupstva spišské, banskobystrické a rožňavské, košické bolo založené r. 1804.

Pre slovenských reformovaných, ktorí za bezohľadnej protireformácie najviac vytrpeli, na posilnenie ich duchovného života boli vydané v Debrecíne Malý katechizmus 1750, Spevník 150 Žalmov a chválospevy Hlas pobožného spievania 1752, kniha modlitieb Radosť pobožného srdca a Agenda 1758.

Práve tak významným momentom 18. storočia je v dejinách Reformovanej cirkvi v starom Uhorsku jej pomoc znovu oživujúcej Reformovanej cirkvi v Česku a na Morave po vydaní Tolerančného patentu 1781, keď v rokoch 1782 – 1783 okolo 60 duchovných, ktorí boli väčšinou zo Slovenska z územia Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, poslúžili nielen zorganizovaním sa Reformovanej cirkvi v Čechách a na Morave, ale významne prispeli i k národnému prebudeniu 19. storočia. Táto pomoc vo výchove duchovných pre Čechy a Moravu ako aj v záujme budovania zborov trvala do 30. rokov 19. storočia.

Na synode Reformovanej cirkvi v Uhorsku v Budíne r. 1791 bolo uzákonenie synody a presbyterstva, čím bol položený základ k synodno – presbyterskému zriadeniu, keď už predtým na základe tzv. II. Karolínskej rezolúcie z r. 1734 boli vytvorené štyri dištrikty a ku každému seniorovi po jednom pomocnom kurátorovi. Jednotná celokrajinská správa Reformovanej cirkvi v starom Uhorsku bola ustanovená na synode v Debrecíne r. 1881,

kde už z existujúcich štyroch dištriktov bol vytvorený generálny konvent nad dištriktmi a k jednotnému rozhodovaniu o cirkevných záležitostiach. Škoda len, že Reformovaná cirkev v starom Uhorsku sa dala do služieb pomárania iných národností v starom Uhorsku, ako sa to dialo podľa nariadenia Predtisského dištriktu zo dňa 19.6.1841 a Hornozemplinského seniorátu zo dňa 24.2.1888.

MLÁDEŽNÍCKE BOHOSLUŽBY

Juraj Gajdošoci

**BOŽE MÔJ, BOŽE MÔJ,
PREČO SI MA OPUSTIL?
ĎALEKO SI OD MOJEJ
SPÁSY,
OD SLOV MÔJHO KRIKU!
(Ž22,2)**

Na Veľký piatok 7.4.2023 sme sa stretli v reformovanom kresťanskom kostole v Michalovciach na mládežníckych bohoslužbách. Ich celkovú myšlienku udával samotný výnimočný deň. Všetci prítomní sa mohli spolu zamýšľať nad významom obete Pána Ježiša Krista. Božie Slovo nám zvestovala farárka Marianna Sláviková. Podčiarkla utrpenie Spasiteľa, ktoré znášal za naše hriechy. Tak sa naplnilo, čo uvádza aj Starý zákon, napríklad Žalm 22: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil? Ďaleko si od mojej spásy, od slov môjho kriku!“.

Hudobne nás celými bohoslužbami sprevádzala mládežnícka kresťanská hudobná skupina Plán B. Ich piesne viedli k hlbšiemu zamysleniu sa nad ľudským životom. Často sa ženieme za všetkým možným, ale musíme si uvedomiť náš skutočný cieľ. Pán Ježiš je našim Vykupiteľom a tomu sa máme vo všetkom podriaďovať. S vďačným srdcom sme sa dlho rozchádzali do svojich domovov lebo zvestované Slovo a zmysluplné piesne zanechali hlboký dojem. Vďaka Bohu za tento čas.

ZAMYSLENIE

MISIJNO-DIAKONICKÉ STRETNUTIE NA KVETNÚ NEDEĽU 2.4.2023

KEĎ ŤA NEUMYJEM, NEMÁŠ SO MNOU DIELU

(JN 13,8)

Marta Sotáková

Milé sestry a milí bratia! Každú jar s obdivom pozorujeme, ako sa všade prejavuje moc a nádhera života. Sila, ktorá v skrytosti driemala v nepatrnom semienku, v odpočívajúcej rastlinke alebo strome, naraz vyvoláva život a obnovuje ho. Kto by sa nad tým zrodom nového života a nad jeho obnovou nepozastavil?

Za tou krásou a velebou, do ktorej sa oblieka celá príroda, je večný Tvorca a Darca života, Stvoriteľ a Pán všetkého, všetko svedčí o Jeho múdrosti a starostlivosti. Jemu patrí česť a sláva! Lúče jarného slnka a dych zeme nás presvedčajú o Božej starostlivosti o celé stvorenstvo. Tešíme sa z nového života, ako sa prejavuje v jarnej sviežosti, v nádhernej zeleni a vtáčom speve. Pozorujeme, ako očividne rastú a nalievajú sa nepatrné púčiky stromov, aby sa rozvinuli do krásy kvetov a neskôr do plodov.

„Keď Ťa neumyjem, nemáš so mnou dielu.“ Veľká noc a práve sa prebúdzajúci život, to patrí nepochybne k sebe. Ale od chvíle, keď Ježiš Kristus vstal z mŕtvych, nemožno už Veľkonočné sviatky a nový život od seba oddeliť. Dobu predveľkonočnú, t.j. od Nového roku do Veľkej noci, delíme na dve časti. Prvá je dobou zvanou fašiangovou a druhá pašijno – pôstna. Pašie znamenajú utrpenie. Šesť nediel pred Veľkým piatkom sú teda pašijné nedele. V týchto pašijných týždňoch treba zvlášť rozjímať o utrpení Pána Ježiša. Kvetná nedeľa ako jeden z najmilších sviatkov v srdci nasledovníkov Ježiša Krista znova a znova oživuje skutočnosť vjazdu do Jeruzalema. Svätíme ju v nedeľu pred Veľkou nocou. Zo známeho obsahu a zvestou bohatého oddielu si zdôraznime aspoň niektoré pravdy. V prvom rade samotný akt umývania nôh je obtiažnou odpoveďou na často pretriasanú otázku učeníkov, ktorý by z nich bol asi väčší. Po veľkosti, ktorá by ich na rebríčku slávy a moci postavila na najvyššiu priečku, nie raz i oni zatúžili. Preto niekoľkokrát im musel ich Majster pripomínať, že Jeho veľkosť ako i veľkosť Jeho nasledovníkov je veľkosť iného obsahu, ktorý záleží na láske, ponížení a službe. Syn človeka neprišiel, aby mu bolo slúžené, ale aby slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých – to je vyznanie, ktoré Jeho život najlepšie vystihuje. A Jeho cesta kríža, ktorej učeníci tak málo rozumeli a nad ktorou stáli v bezradnosti i beznádeji, je vyvrcholením a spečatením jeho poslania. Tu na kríži sa

nám Ježišova veľkosť dosvedčuje. Až takto nás náš Pán, v ktorého rukách je všetka moc, miluje. Tu poznávame nekonečnú veľkosť Jeho lásky, milosti a odpustenia. Náš oddiel nie je len ponaučením o Kristovom poslaní, ale i výzvou k nasledovaniu. Ak teda som ja Vám umyl nohy, Váš Pán a Učiteľ, aj Vy máte jeden druhému umývať nohy. Lebo som Vám dal príklad, aby ste, ako som ja Vám učinil, aj Vy tak učinili. V Ježišových slovách, aj Vy máte jeden druhému umývať nohy, zaiste nevidíme príkaz, ktorý by sa mal plniť doslovne. Je to obrazovým spôsobom vyjadrená výzva vydať sa za Kristom na cestu sebaobetavej služby.

V prvej epistoľe Petra 5,5 čítame: „*Oblečte sa do pokory, lebo Boh sa pyšným protiví a pokorným dáva milosť.*“ Naučme sa chodiť cestou za Kristom, ktorá je síce ťažká, ale jedine správna. Kristus však nás k tejto ceste chce zmocniť. Jeho slovo a jeho prestretý stôl je zdrojom sily k tejto ceste. V lámanom chlebe a v podávanom kalichu poznávame akou pravdivou je zvesť, že Kristus prišiel, aby slúžil, a že On osobne Tebe touto svojou službou k spaseniu poslužil. Samotné umývanie nôh v našom oddiele je symbolom, znázornením a predobrazom obmytia, ktoré pre nás Kristus na kríži vykonal, a ktoré si účasťou na večeri Pánovej vierou privlastňujeme. Umývanie nôh teda znázorňuje obmytie, ktorého sa nám v krvi Kristovej dostalo, ktoré si vo večeri Pánovej prisvojuješ. Ako teda ináč, ak nie úprimným pokáním, ale i s vierou a radostným očakávaním sa máme vždy pripravovať k večeri Pánovej.

Len tak, ak si si dal Kristom poslúžiť, ak Ťa Kristus obmyl, len tak máš podiel na Jeho živote a len tak sa Ti dostáva i zmocnenie ísť touto cestou Kristovou, cestou lásky, služby a pomoci ľuďom, aby si nezradil svojho Majstra. Akde viac a zrozumiteľnejšie sa Ti táto skutočnosť podáva ako vo večeri Pánovej. Tebe nehodnému chce a jedine môže to dať Ježiš Kristus, aby si potom i Ty mohol slúžiť. Na Veľkú noc zájdeme na cintorín a možno položíme zopár kvetov na hrob našich milovaných. Možno sa budeme smutne pohybovať medzi hrobmi, ale mysliac na zmŕtvychvstanie nášho Pána. V našom srdci nech zazvučí pieseň: „Kriste, čo si povstal z hrobu,“ (č. 413). A náš smútok sa v Kristovi premení na radosť, povznesenie sa v šťastné odovzdanie sa Jemu, tak naše srdce získa Boží pokoj. Amen.

KALVÍNČEK

PODOBENSTVO O STRATENEJ OVCI A DOBROM PASTIEROVI

Ku Ježišovi prichádzalo veľa ľudí, ktorí počúvali jeho slová. Boli medzi nimi aj hriešnici a colníci. Farizejom sa nepáčilo, že Ježiš prijíma hriešnikov a jedáva s nimi.

Vtedy im Ježiš vyrozprával jeden príbeh. Povedal, aby si ľudia predstavili, že jeden človek mal sto oviec. Ak sa hoci len jedna z oviec zatúla, čo pastier urobí? Či nenechá zostávajúcich deväťdesiat deväť oviec na pastve a nevydá sa za tou stratenu a nehľadá ju, kým ju nenájde? A keď ju nájde, či sa z toho neteší natoľko, že zavolá všetkým priateľom a susedom, aby sa s ním radovali, pretože našiel stratenu ovcu?

Pán Ježiš povedal, že rovnako sa teší aj Boh v nebi nad každým hriešnym človekom, ktorý si svoj hriech uvedomí a urobí pokánie.

V iný deň Pán Ježiš povedal, že On je dobrý pastier. Dobrého pastiera poznáme tak, že je ochotný zomrieť za svoje ovce. Ten, kto nie je pastier a ovce nie sú jeho, keď vidí prichádzať vlka, ovce nezachraňuje, ale sám uteká a ovce nechá na pospas vlkovi. Vlk tak môže ovce chytiť a stádo rozohnať. Takýto človek uteká, pretože mu ide len o jeho život alebo mzdu, ale nejde mu o ovce.

Pán Ježiš je však dobrý pastier. On pozná svoje ovce a tie ovce poznajú Jeho. Je ochotný za svoje ovečky zomrieť. Rovnako to je s nami, Pán Ježiš nás pozná všetkých a my Ho tiež môžeme poznať. Pán Ježiš za nás zomrel. On je naozaj dobrý pastier nás ľudí.

Vtedy týmto slovám nikto nerozumel. Židia, ktorí tie slova počuli, si mysleli, že z neho rozpráva zlý duch a šalie, alebo že je posadnutý.

VIETE...

1. Komu sa nepáčilo, že Ježiš sa stretáva s hriešnikmi a colníkmi?
2. Koľko oviec mal pastier?
3. Koľko sa mu stratilo?
4. Aké zviera môže ovce chytiť a stádo sa rozutečie?
5. Kto zomrel za nás?
6. Kto si myslel, že Ježiš šalie a je posadnutý?
7. Aké sviatky si teraz pripomíname?
8. Koľko dní ubehlo od Veľkej noci?
9. Koľko dní ubehlo od pripomenutia si vstúpenia Ježiša do neba?
10. Približne pred koľkými rokmi žil Ježiš na zemi?

VYHODNOTENIE MINULÉHO ČÍSLA

Odpovede:

Všetkých: 55, Úplných: 42

Výhercovia:

Jakub Ondrášek, Richard Dzurický, Annamária Lukáčová

KALVÍN - ZBOROVÝ LIST

VYDÁVA:

REFORMOVANÁ KREŠŤANSKÁ CIRKEV NA SLOVENSKU – CIRKEVNÝ ZBOR MICHALOVCE.

REDAKČNÁ RADA: JURAJ GAJDOŠOCI, JAROSLAV BÁNOCI, JÁN ŠOLTÉS, TIMEA SOTÁKOVÁ, ANNA MIKULOVÁ.

ZODPOVEDNÝ REDAKTOR:

JÁN ŠOLTÉS, E-MAIL: IXO@CENTRUM.CZ, JANCO.SOLTES@GMAIL.COM

ADRESA REDAKCIE: A. SLÁDKOVIČA 7, MICHALOVCE.

INTERNETOVÉ STRÁNKY ZBORU:

WWW.KALVIN.SK

NEPREDAJNÉ

